

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Cu privire la aprobarea Conceptului tehnic
al Sistemului informațional judiciar**

În temeiul prevederilor art. 16 din Legea nr. 467-XV din 21 noiembrie 2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Conceptul tehnic al Sistemului informațional judiciar (se anexează).
2. Asigurarea implementării, funcționării și dezvoltării sistemului informațional judiciar se pun în sarcina Ministerului Justiției, prin intermediul Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești.
3. Realizarea prevederilor prezentei hotărâri se va efectua din contul și în limita mijloacelor financiare, prevăzute anual în bugetul de stat și altor mijloace conform legii.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr.
din 2017

CONCEPTUL TEHNIC al Sistemului Informațional Judiciar

Introducere

Realizarea unui sistem judiciar independent, imparțial, credibil și eficient reprezintă o condiție necesară pentru asigurarea supremației legii și a principiilor statului de drept. Măsurile de consolidare a independenței sistemului judiciar trebuie să contribuie la realizarea principiului separației puterilor în stat.

Reforma sistemului judiciar implică restructurarea instituțională, precum și asumarea eforturilor financiare pentru utilizarea tehnologiilor informaționale moderne. Astfel, este necesară crearea Sistemului Informațional Judiciar, al cărui posesor este Agenția de administrare a instanțelor judecătorești din subordinea Ministerului Justiției.

Crearea și implementarea Sistemului Informațional Judiciar au fost determinate de următoarele motive:

- 1) gradul redus de transparență a activității instanțelor de judecată;
- 2) lipsa securizării informațiilor cu accesibilitate limitată;
- 3) capacitatea redusă de prevenire și combatere a corupției în sistemul judecătoresc;
- 4) evidența manuală a dosarelor;
- 5) existența intervențiilor neautorizate la repartizarea dosarelor, precum și altor date din dosare.

Capitolul I Dispoziții generale

1. Sistemul Informațional Judiciar (în continuare – *Sistem*) este un sistem informațional automatizat, care este constituit dintr-un ansamblu de resurse și tehnologii informaționale, mijloace tehnice de program și metodologii, aflate în interconexiune, și care este destinat înregistrării, păstrării, prelucrării, utilizării informațiilor cu privire la cererile și dosarele judecătorești, din momentul înregistrării acestora și pînă în momentul arhivării și publicării.

2. În sensul prezentului Concept tehnic următoarele noțiuni semnifică:
ansamblu de mijloace software și hardware – totalitatea programelor și mijloacelor tehnice care asigură realizarea proceselor informaționale;

bază de date – colecție de date organizată conform unei structuri conceptuale, care descrie caracteristicile acestor date și relațiile dintre entitățile lor componente, destinată unuia sau mai multor domenii de aplicație;

posesor – autoritate publică cu drept de creare, gestionare și utilizare a resursei informaționale, a cărei competență ține de asigurarea condițiilor juridice, organizatorice și financiare pentru crearea și ținerea Sistemului, inclusiv a autenticității, plenitudinii, securității și integrității datelor din Sistem;

administrator și deținător tehnic – Întreprinderea de Stat „Centrul de telecomunicații speciale” care, în temeiul contractului încheiat cu posesorul Sistemului, asigură administrarea tehnică a Sistemului, inclusiv funcționalitatea, securitatea fizică și logică la nivel hardware și software;

identificator de obiect informațional – unul dintre atributele obiectului informațional, care este unic și rămâne invariabil pe parcursul întregii perioade de existență a obiectului în registru;

clasificator – totalitatea semnificațiilor anumitor caracteristici ale obiectului și codurilor digitale sau literale ce corespund acestora;

obiect informațional – reflectarea virtuală a obiectului înregistrării în cadrul resursei informaționale;

resursă informațională – totalitatea de informații conținute în Sistem, organizată în conformitate cu cerințele stabilite și cu legislația în vigoare;

personal IT – personal specializat în domeniul tehnologiei informației;

call-center – centru de prelucrare a apelurilor telefonice;

material procesual – acte emise de instanțele judecătorești sau parvenite spre examinare în cadrul acestora;

adresă IP – număr utilizat în exclusivitate de toate echipamentele ce țin de tehnologia informației (imprimante, routere, modemuri, calculatoare etc.), care le permite să se identifice și să comunice între ele într-o rețea de calculatoare;

adresă MAC – identificator unic asignat dispozitivelor de rețea, scris în stadiul de producție;

back-up – funcționalitate a sistemului informațional care permite păstrarea unei copii de rezervă a informației din baza de date.

3. Sistemul are următoarele scopuri:

1) crearea și dezvoltarea resursei informaționale a instanțelor judecătorești în vederea stocării, sistematizării, actualizării, protecției soluțiilor informaționale ale instanțelor judecătorești (dosare examinate, decizii pronunțate, date statistice, etc.) și asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal;

2) dezvoltarea unei soluții tehnice flexibile și modulare care ar permite îmbunătățirea activității sistemului judiciar;

3) asigurarea probității, îmbunătățirea calității actului judecătoresc;

4) facilitarea elaborării standardelor de activitate a judecătorilor și angajaților instanțelor judecătorești, prin măsurarea automatizată a performanțelor acestora și stabilirea mecanismelor de monitorizare;

5) sporirea transparenței procedurilor judecătorești;

6) facilitarea perfecționării sistemului și procedurilor de executare a hotărârilor judecătorești;

7) îmbunătățirea condițiilor de activitate ale instanțelor judecătorești;

8) stabilirea ierarhiei, nivelului de acces, responsabilităților și modului de prelucrare a informațiilor cu accesibilitate limitată stocate în resursa informațională;

9) asigurarea depersonalizării actelor procesuale ce urmează a fi expuse publicului larg.

4. Fiecare activitate prevăzută în prezentul Concept tehnic se subordonează următoarelor principii:

1) *principiul integrității datelor*, care presupune starea datelor când acestea își păstrează conținutul și se interpretează univoc în condițiile unor acțiuni accidentale. Integritatea datelor se consideră a fi păstrată dacă datele nu au fost denaturate sau distruse (excluse din Sistem);

2) *principiul plenitudinii datelor*, prin care se are în vedere asigurarea volumului complet al informației colectate, în conformitate cu actele normative;

3) *principiul veridicității datelor*, care presupune introducerea datelor în Sistem în baza documentelor autentice, precum și asigurarea unui grad înalt de corespundere a datelor stocate în sistem cu starea reală a obiectelor reprezentate de acestea într-un domeniu concret;

4) *principiul identificării de stat a obiectelor înregistrării*, care prevede existența unui cod de identificare unic pentru fiecare obiect;

5) *principiul îndrumării procesului de utilizare a Sistemului*, care reprezintă o totalitate de măsuri organizatorice și tehnice de program, asigurând calitatea înaltă a resurselor informaționale de stat formate, fiabilitatea stocării lor și corectitudinea utilizării, în corespundere cu legislația în vigoare, garantând accesul operativ la informație pentru utilizator, în limitele competenței stabilite prin actele normative și nivelul de acces;

6) *principiul transparenței*, care presupune accesul cetățenilor la o serie de informații cu caracter public;

7) *principiul confidențialității informației*, care presupune restricționarea accesului persoanelor neautorizate la informația cu accesibilitate limitată în conformitate cu legislația, în scopul neadmiterii ingerinței în viața intimă, familială și privată a subiecților datelor cu caracter personal sau cauzării prejudiciilor persoanelor juridice;

8) *principiul securității informaționale*, care presupune asigurarea nivelului integrității, exclusivității, accesibilității și eficienței protecției datelor împotriva pierderii, alterării, denaturării, deteriorării, modificării, accesului și utilizării neautorizate. Securitatea Sistemului presupune rezistența la atacuri, protecția caracterului secret al informației, a integrității și pregătirea pentru lucru atât la nivel de Sistem, cât și la nivel de date prezentate în această informație;

9) *principiul compatibilității Sistemului cu sistemele informaționale publice existente în țară*;

10) *principiul dezvoltării Sistemului prin prisma apariției unor obiecte noi*;

11) *principiul neexcesivității și pertinentei*, care relevă necesitatea limitării volumului de informații cu accesibilitate limitată prelucrate, în așa fel încât să fie

prelucrate doar informațiile relevante și necesare în contextul realizării sarcinilor Sistemului.

5. Sarcinile de bază ce urmează a fi realizate la exploatarea Sistemului sînt următoarele:

1) eficientizarea procedurilor judiciare:

a) sporirea calității actului de justiție și reducerea timpului de soluționare a cauzelor aflate pe rol în instanțele judecătorești. Din prima categorie fac parte asigurarea controlului judecătorului asupra propriului volum de dosare, optimizarea modului de alocare a resurselor umane și măsuri de organizare internă a instanțelor judecătorești. Reducerea duratei procedurilor judiciare constituie o sarcină complexă, care implică măsuri atât administrative, cât și legislative;

b) accelerarea derulării procedurilor judiciare;

c) standardizarea procedurilor, formularelor, nomenclatoarelor la nivelul întregului sistem judiciar;

d) eliminarea treptată a gestionării datelor pe suport de hîrtie prin utilizarea dosarelor și a documentelor electronice;

e) comunicarea rapidă între entitățile sistemului judiciar, cu utilizarea mijloacelor electronice securizate;

f) creșterea nivelului de pregătire în domeniul tehnologiilor informaționale al judecătorilor și personalului auxiliar, în scopul utilizării eficiente a noilor tehnologii;

g) asigurarea respectării dreptului la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal;

2) creșterea gradului de transparență:

a) asigurarea accesului justițiabililor la informațiile de interes public privind actul de justiție;

b) deschiderea către justițiabili prin prezentarea on-line a informațiilor publice despre activitatea instanței judecătorești și alte informații cu caracter public în privința actului de îndeplinire a justiției;

c) aprofundarea relațiilor de colaborare între instituțiile din sistemul judiciar și mass-media, pentru a se asigura o informare corectă și exactă a opiniei publice;

d) acordarea de servicii electronice pentru cetățeni, avocați și alți specialiști implicați în actul de justiție, inclusiv prin depunerea de cereri on-line, cu utilizarea semnăturii digitale;

e) deschiderea către alte sisteme informaționale publice pentru a prelua și a transmite informații către acestea;

3) securizarea informațiilor cu accesibilitate limitată prin implementarea unei politici de acces în sistem pentru fiecare utilizator, în funcție de competențele specifice;

4) prevenirea corupției:

a) repartizarea cauzelor în instanțele judecătorești pe principiul repartizării aleatorii;

- b) eliminarea posibilităților de manipulare la repartizarea cauzelor;
- c) eliminarea posibilităților de intervenție neautorizată asupra datelor din dosare;
- d) excluderea posibilității modificării sau ștergerii istoricului datelor de jurnalizare a accesului la sistem.

6. Componentele de bază ce formează Sistemul sînt următoarele:

1) Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD).

Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor este o aplicație unică de documentare automatizată, evidență și control al activității de gestionare electronică a dosarelor și altor materiale procesuale emise de instanțele judecătorești sau parvenite spre examinare în cadrul acestora.

Programul are următoarele funcții:

- a) evidența electronică a dosarelor;
- b) evidența electronică a ședințelor de judecată și a participanților la proces;
- c) repartizarea automată aleatorie a cauzelor, conform gradului de complexitate;
- d) crearea sumarului dosarului, care oferă posibilitatea de a vizualiza toate datele despre dosar pe o singură pagină de tip raport;
- e) crearea fișei acțiunilor prin înregistrarea automatizată a tuturor activităților efectuate de utilizatorii Sistemului;
- f) întocmirea citațiilor în format electronic prin completarea automatizată a anumitor câmpuri predefinite;
- g) programarea și coordonarea electronică a ședințelor de judecată prin intermediul modulului „calendar”;
- h) generarea listei cauzelor fixate pentru judecare în instanța de judecată;
- i) crearea unui sistem avansat de căutare a dosarelor;
- j) crearea unui sistem avansat de înștiințări;
- k) evidența electronică a dosarelor arhivate;
- l) transferul electronic al dosarelor între instanțele de judecată și între instanțele de judecată și procuraturi;
- m) evidența automatizată și remiterea spre executare a titlurilor executorii;
- n) crearea modulului de anonimizare a datelor cu caracter personal;
- o) transmiterea spre publicare a hotărîrilor judecătorești pe portalul național al instanțelor judecătorești;
- p) generarea rapoartelor statistice electronice;
- q) crearea modulului de măsurare și evaluare a performanței instanțelor judecătorești și a judecătorilor;

2) Soluția informatică e-Dosar Judiciar (SI e-DJ).

Soluția informatică e-Dosar Judiciar este o aplicație informatică performantă pentru formarea și administrarea dosarului electronic judiciar cu accesul părților. Aceasta presupune automatizarea procesului de depunere a

cererii de chemare în judecată în format electronic și distribuirea materialelor din dosar în formă electronică.

Soluția informatică e-Dosar Judiciar are următoarele funcții:

- a) depunerea cererii de chemare în judecată cu atașarea variantei electronice a tuturor materialelor dosarului;
- b) achitarea taxei de stat prin intermediul platformei MPay, cu atașarea automată a confirmării de plată la dosar;
- c) depunerea probelor la dosar în format electronic și urmărirea în calendarul personal a datei și orei ședințelor de judecată la care urmează să participe părțile la proces;
- d) accesarea tuturor probelor din dosar, cu posibilitatea descărcării lor;
- e) primirea notificărilor cu privire la evenimentele pe dosar (citații, amânări de ședințe etc.);
- f) încărcarea oricăror acte destinate examinării în ședința de judecată;
- g) accesarea procesului-verbal al ședinței, a înregistrării audio a ședinței;

3) Portalul Național al Instanțelor de Judecată (PNIJ).

Portalul Național al Instanțelor de Judecată reprezintă un sistem complex, care se caracterizează printr-un punct unic de acces la informația despre activitatea tuturor instanțelor de judecată. Scopul acestuia este susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru asigurarea comunicării între cetățeni și instanțele de judecată.

Informația plasată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată include lista instanțelor de judecată, care, fiind accesată, prezintă paginile web cu informația privind agenda ședințelor de judecată, hotărârile instanței de judecată, citații în instanță, practica judiciară și alte informații relevante pentru justițiabili.

Pe portal poate fi accesată informația din dosare, care este depersonalizată de către instanțele judecătorești, în conformitate cu prevederile Legii nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească și ale Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

4) Soluția informatică de înregistrare audio a ședințelor de judecată (SIAS)

Soluția informatică de înregistrare audio a ședințelor de judecată reprezintă o aplicație destinată înregistrării audio a ședințelor de judecată și constă din echipament periferic (calculatoare și microfoane) și un soft special de înregistrare.

Principalul obiectiv al Soluției informatice este îmbunătățirea înregistrării audio a ședințelor de judecată, asigurând transparența și accesul publicului la justiție.

Capitolul II

Cadrul normativ-juridic al Sistemului

7. Cadrul juridico-normativ al Sistemului este format din legislația națională în vigoare, acordurile și contractele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și actele normative care reglementează sistemul judecătoresc.

8. Crearea și funcționarea Sistemului este reglementată, în particular, de următoarele acte legislative și normative:

Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994;

Codul de procedură civilă nr. 225-XV din 30 mai 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130-134, art. 415);

Codul de procedură penală nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 669);

Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443-XV din 24 decembrie 2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 214-220, art. 704);

Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 3-6, art. 15);

Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 cu privire la organizarea judecătorească (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15-17, art. 341);

Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15-17, art. 63);

Legea nr. 789-XIII din 26 martie 1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15-17, art. 64);

Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15-17, art. 65);

Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 88-90, art. 664);

Legea nr. 1069-XIV din 22 iunie 2000 cu privire la informatică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 73-74, art. 547);

Legea nr. 467-XV din 21 noiembrie 2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44);

Legea nr. 59-XVI din 15 martie 2007 privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 64-66, art. 296);

Legea nr. 71-XVI din 22 martie 2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 314);

Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art. 492);

Legea nr. 91 din 27 iunie 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 174-177, art. 397);

Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1743-III din 19 martie 2004 „Privind edificarea societății informaționale în Republica Moldova” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 50, art. 300);

Hotărîrea Guvernului nr.632 din 8 iunie 2004 „Despre aprobarea Politicii de edificare a societății informaționale în Republica Moldova” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 96-99, art. 789);

Hotărîrea Guvernului nr.656 din 5 septembrie 2012 „Cu privire la aprobarea Programului privind Cadrul de Interoperabilitate” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 186-189, art. 708).

Capitolul III **Spațiul funcțional al Sistemului**

Secțiunea 1. Funcțiile de bază ale Sistemului

9. Funcțiile de bază ale Sistemului sînt următoarele:

1) *formarea bazei de date a Sistemului:*

a) *luarea în evidență primară.* Evidența primară constă în atribuirea identificatorului unic obiectului de evidență și introducerea volumului stabilit de date în baza de date a Sistemului;

b) *actualizarea datelor.* Prin actualizarea datelor Sistemului se înțelege actualizarea sistematică a bazei de date la modificarea sau completarea datelor obiectelor informaționale;

c) *arhivarea datelor.* Arhivarea datelor constă în scoaterea obiectului informațional din evidență și transferarea datelor despre acesta în arhivă prin efectuarea unei înscriseri speciale în baza de date;

2) *asigurarea informațională.* Informația din Sistem este pusă la dispoziția instanțelor judecătorești, altor autorități publice, furnizorilor de date, persoanelor fizice și juridice, precum și, în cazul schimbului informațional, participanților la Sistem. Nivelul de acces al beneficiarului la Sistem este stabilit de regulamentul Sistemului și de prevederile legislației;

3) *administrarea informațională*, care include următoarele acțiuni:

a) administrarea rolurilor și drepturilor utilizatorilor;

b) administrarea nomenclatoarelor;

c) administrarea modelelor de documente;

d) alte activități de administrare și acces la funcționalitățile Sistemului;

4) *asigurarea corectitudinii și autenticității informațiilor* include introducerea datelor în Sistem în baza documentelor autentice, precum și asigurarea unui grad înalt de corespundere a datelor stocate în Sistem cu starea reală a obiectelor reprezentate de acestea într-un domeniu concret;

5) *protecția și securizarea informațiilor* la toate etapele de formare a băncii de date a Sistemului, cu utilizarea metodelor de autentificare a

utilizatorilor, de autorizare conform rolului atribuit în Sistem, utilizarea mecanismelor de protecție a datelor și a canalelor de conexiune;

6) *asigurarea publicării* pe portalul instanțelor a hotărârilor și încheierilor judecătorești depersonalizate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească și ale Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, cu asigurarea posibilității de căutare după numărul electronic al dosarului;

7) *asigurarea cu date statistice*, inclusiv potrivit indicatorilor de performanță per judecător, instanță, sistem.

Secțiunea a 2-a. Contururile funcționale ale Sistemului

10. Sistemul trebuie să asigure exercitarea funcțiilor specifice determinate de destinația sa, grupate în contururi funcționale specifice:

1) *conturul funcțional „instanță de judecată”* include următoarele funcții:

a) înregistrarea, gestionarea și managementul instanțelor de judecată;
b) înregistrarea și gestionarea informației aferente fiecărei instanțe de judecată;

c) administrarea și configurarea Sistemului în cadrul instanței la nivel de:

- utilizatori;
- drepturi de acces;
- echipe de lucru;
- săli de ședință;
- judecători blocați de la repartizare etc.;

2) *conturul funcțional „cerere de chemare în judecată”* include următoarele funcții:

a) înregistrarea, gestionarea și managementul cererilor de chemare în judecată;

b) înregistrarea și gestionarea informației aferente fiecărei cereri de chemare în judecată;

3) *conturul funcțional „dosar”*, care reprezintă grupul de meniuri și funcționalități pentru înregistrarea și administrarea acțiunilor și documentelor pe dosarele înregistrate în Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, include următoarele funcții:

a) înregistrarea, gestionarea și managementul dosarelor de judecată;

b) înregistrarea și gestionarea informației aferente fiecărui dosar;

4) *conturul funcțional „participant la proces”* include următoarele funcții:

a) înregistrarea, gestionarea și managementul participanților la proces conform cererilor de chemare în judecată și dosarelor;

b) înregistrarea și gestionarea informației aferente fiecărui participant la proces;

5) *conturul funcțional „încheiere judecătorească”* include următoarele funcții:

a) înregistrarea, gestionarea și managementul încheierilor judecătorești emise în baza cererilor de chemare în judecată și dosarelor;

b) înregistrarea și gestionarea informației aferente fiecărei încheieri judecătorești;

6) *conturul funcțional „hotărîre judecătorească”* include următoarele funcții:

a) înregistrarea, gestionarea și managementul hotărîrilor judecătorești emise în baza dosarelor;

b) înregistrarea și gestionarea informației aferente fiecărei hotărîri judecătorești;

7) *conturul funcțional „decizie judecătorească”* include următoarele funcții:

a) înregistrarea, gestionarea și managementul deciziilor judecătorești emise în baza dosarelor;

b) înregistrarea și gestionarea informației aferente fiecărei decizii judecătorești.

11. Auditul Sistemului se va efectua prin jurnalizarea accesărilor, precum și tipului operațiunii efectuate, care va cuprinde cel puțin identificatorii utilizatorului autorizat, IP-ul și MAC-adresa dispozitivului de pe care a avut loc accesarea etc.

12. Funcționarea Sistemului va asigura următoarele rezultate:

1) proceduri judiciare eficientizate;

2) grad de transparență a instanțelor de judecată sporit;

3) informații cu accesibilitate limitată securizate;

4) repartizarea aleatorie a dosarelor în instanța de judecată asigurată.

13. Descrierea tehnologiei lucrărilor, interacțiunea contururilor și funcțiilor se efectuează la etapele de creare a Sistemului, în conformitate cu Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656 - 002:2006.

Capitolul IV

Structura organizațională a Sistemului

14. Proprietarul Sistemului este statul, care își realizează dreptul de proprietate, de gestionare și de utilizare a datelor din Sistem. Resursele financiare pentru dezvoltarea și exploatarea sistemului sînt asigurate din bugetul de stat și alte mijloace financiare, conform legii.

15. Posesorul Sistemului cu drept de creare, de gestionare și de utilizare a resursei informaționale este Agenția de administrare a instanțelor judecătorești din subordinea Ministerului Justiției. Posesorul asigură condițiile organizatorice și financiare pentru funcționarea Sistemului.

16. Administratorul și deținătorul tehnic al Sistemului este Î.S. „Centrul de telecomunicații speciale”, care asigură administrarea tehnică a Sistemului, inclusiv funcționalitatea, securitatea fizică și logică la nivel de hardware și software, în baza contractului încheiat cu posesorul Sistemului.

17. Registratori ai Sistemului sînt instanțele judecătorești de diferite niveluri, prin intermediul persoanelor responsabile, desemnate în cadrul instanțelor potrivit funcțiilor acestora: președinte al instanței judecătorești, judecător, judecător de serviciu, judecător raportor, asistent judiciar, grefier, șef de secție evidență și documentare procesuală, specialist evidență și documentare procesuală, secția evidență și documentare procesuală. Datele ce se introduc în Sistem de către fiecare registrator se stabilesc de către Agenția de administrare a instanțelor judecătorești.

18. Destinatari și utilizatori ai datelor din Sistem sînt persoanele fizice sau juridice mandatate cu dreptul de a le primi pentru informare, conform prevederilor legislației în vigoare.

Capitolul V

Documentele de bază conținute în Sistemul

19. La documentele Sistemului se referă documentele de intrare a datelor inițiale și documentele de ieșire.

1) *Documente de intrare a datelor inițiale* sînt:

- a) cererea;
- b) procesul-verbal al agentului constatatator;
- c) rechizitoriul;
- d) demersul procurorului;
- e) plîngerea;
- f) contestația.

2) *Principalele documente de ieșire* sînt:

- a) confirmarea înregistrării;
- b) foaia de însoțire;
- c) fișa de evidență statistică a cererii/dosarului;
- d) fișa de repartizare;
- e) fișa de evidență statistică a inculpatului;
- f) fișa de evidență statistică a părții vătămate;
- g) hotărîrea;
- h) încheierea;
- i) scrisoarea de expediere a titlului executoriu;
- j) citația;
- k) scrisoarea de expediere a actului judecătoresc;
- l) procesul-verbal al ședinței de judecată;
- m) raportul statistic;

- n) lista cauzelor fixate pentru judecare;
- o) istoria repartizării dosarelor;
- p) scrisoarea de însoțire/de expediere a dosarului.

3) *Documentele tehnologice* ale Sistemului sînt confirmările achitării taxei de stat.

Capitolul VI

Spațiul informațional al Sistemului

Secțiunea 1. Categoriile de obiecte informaționale ale Sistemului

20. Totalitatea obiectelor informaționale este determinată de destinația Sistemului și include:

- 1) instanța de judecată;
- 2) cererea;
- 3) dosarul:
 - rechizitoriul;
 - procesul-verbal al agentului constatator;
 - demersul procurorului;
 - contestația;
 - plîngerea;
 - cererile de apel;
 - cererile de recurs;
 - cererile de revizuire;
- 4) participantul la proces:
 - reclamantul;
 - pîrîtul;
 - creditorul;
 - debitorul;
 - petiționarul;
 - coreclamantul;
 - copîrîtul;
 - partea alăturată;
 - reprezentantul;
 - reprezentantul legal;
 - martorul;
 - procurorul;
 - autoritatea publică;
 - avocatul;
 - expertul;

specialistul;
 translatorul;
 revizuentul;
 non-participantul;
 interpretul;
 revizuent-procurorul;
 revizuent-participantul;
 intervenientul principal;
 intervenientul accesoriu;
 persoana interesată;
 inculpatul;
 victima;
 partea vătămată;
 partea civilă;
 partea civilmente responsabilă;
 condamnatul;
 contravenientul;
 agentul constatator;
 apelantul;
 recurentul;
 intimatul;
 5) încheierea judecătorească;
 6) hotărîrea judecătorească;
 7) decizia judecătorească.

21. Identificatorul *obiectului informațional* „*instanță de judecată*” este constituit din numărul de identificare al instanței de judecată (IDNO) și are următorul format: IDNO-000000ID, unde ID este identificatorul instanței de judecată.

22. Identificatorul *obiectului informațional* „*cerere*” este constituit dintr-un număr generat de Sistem, format din codul unic al instanței de judecată, un număr de ordine atribuit de Sistem automat și ziua, anul înregistrării cererii, și are următoarea structură: II-NNNN-DDLLAAAA, unde II este identificatorul instanței de judecată, NNNNN este numărul de ordine al cererii (unic, ordine crescîndă) generat automat, iar DDLLAAAA este data, luna și anul înregistrării cererii.

23. Categoria de obiecte informaționale „*cerere*” conține următoarele atribute:

- 1) fișa de repartizare;
- 2) încheierea judecătorească;
- 3) notificarea;
- 4) scrisoarea de însoțire;
- 5) documentele;

- 6) probele;
- 7) taxa de stat;
- 8) confirmarea înregistrării cererii;
- 9) foaia de însoțire;
- 10) fișa de evidență statistică a cererii.

24. Identificatorul categoriei de *obiecte informaționale „dosar”* este constituit dintr-un număr generat de Sistem, format din codul unic al instanței de judecată, indicele dosarului potrivit tipului și categoriei acestuia, un număr de ordine atribuit de Sistem automat și ziua, anul înregistrării dosarului, și are următoarea structură: CC-TTTTT-NNNN-DDLLAAAA, unde CC este numărul de identificare a instanței de judecată, TTTT este indicele dosarului, NNNN este numărul unic pentru fiecare dosar înregistrat, generat automat de Sistem, iar ZZLLAAAA este numărul care corespunde zilei, lunii și anului înregistrării dosarului. Fiecare obiect informațional care face parte din categoria de obiecte informaționale „dosar” are același identificator.

25. Categoria de obiecte informaționale „dosar” este constituită din următoarele obiecte informaționale:

- 1) rechizitoriul;
- 2) procesul-verbal al agentului constator;
- 3) demersul procurorului;
- 4) contestația;
- 5) plîngerea;
- 6) cererile de apel;
- 7) cererile de recurs;
- 8) cererile de revizuire.

26. Categoria de obiecte informaționale „dosar” conține următoarele atribute:

- 1) fișa de repartizare;
- 2) ședința de judecată;
- 3) rezultatul ședinței;
- 4) procesul-verbal;
- 5) încheierea judecătorească;
- 6) hotărîrea judecătorească;
- 7) decizia judecătorească;
- 8) citația;
- 9) notificarea;
- 10) scrisoarea de însoțire;
- 11) calendarul;
- 12) înregistrarea audio;
- 13) documentele;
- 14) probele;
- 15) taxa de stat;

- 16) confirmarea înregistrării dosarului;
- 17) foaia de însoțire;
- 18) fișa de evidență statistică a dosarului;
- 19) fișa de evidență statistică a inculpatului;
- 20) fișa de evidență statistică a părții vătămate.

27. Identificatorul categoriei de *obiecte informaționale „participant la proces”* este constituit din:

- 1) numărul de identificare de stat al persoanei juridice (IDNO), denumirea, adresa poștală și electronică, în cazul în care aceasta există – pentru participanții persoane juridice;
- 2) numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), numele și prenumele, adresa poștală și electronică a persoanei fizice – pentru participanți persoane fizice.

Fiecare obiect informațional care face parte din categoria de obiecte informaționale „participant la proces” are același **identificator în funcție de faptul** dacă este persoană fizică sau juridică.

28. Categoria de obiecte informaționale „participant la proces” este constituită din următoarele obiecte informaționale:

- 1) reclamantul;
- 2) pîrîtul;
- 3) creditorul;
- 4) debitorul;
- 5) petiționarul;
- 6) coreclamantul;
- 7) copîrîtul;
- 8) partea alăturată;
- 9) reprezentantul;
- 10) reprezentantul legal;
- 11) martorul;
- 12) procurorul;
- 13) autoritatea publică;
- 14) avocatul;
- 15) expertul;
- 16) specialistul;
- 17) translatorul;
- 18) revizuentul;
- 19) non-participantul;
- 20) interpretul;
- 21) revizuent-procurorul;
- 22) revizuent-participantul;
- 23) intervenientul principal;
- 24) intervenientul accesoriu;
- 25) persoana interesată;

- 26) inculpatul;
- 27) victima;
- 28) partea vătămată;
- 29) partea civilă;
- 30) partea civilmente responsabilă;
- 31) condamnatul;
- 32) contravenientul;
- 33) agentul constatator;
- 34) apelantul;
- 35) recurentul;
- 36) intimatul.

29. Identificatorul *obiectului informațional „încheiere judecătorească”* este constituit din numărul intern de intrare, generat automat de Sistem în format PDF. Numărul intern de intrare este format din codul unic al dosarului și data salvării încheierii în Sistem.

30. Identificatorul *obiectului informațional „hotărîre judecătorească”* este constituit din numărul intern de intrare, generat automat de sistem în format PDF. Numărul intern de intrare este format din codul unic al dosarului și data salvării hotărîrii în sistem.

31. Identificatorul *obiectului informațional „decizie judecătorească”* este constituit din numărul intern de intrare, generat automat de sistem în format PDF. Numărul intern de intrare este format din codul unic al dosarului și data salvării deciziei în sistem.

Secțiunea a 2-a. Scenariile asociate obiectelor informaționale

32. Scenariul de bază reprezintă lista evenimentelor aferente obiectului informațional luat în evidență în Sistem, după cum urmează:

1) evidența primară, care se face la înregistrarea cererii de chemare în judecată sau a dosarului de către instanța de judecată, cu atribuirea numărului de înregistrare corespunzător;

2) actualizarea informației, care se efectuează prin introducerea sistematică a modificărilor (rectificărilor, completărilor) în banca de date a Sistemului, în conformitate cu evenimentele survenite;

3) scoaterea obiectului informațional din evidență și transferarea datelor despre el în arhivă, care are loc prin efectuarea unei mențiuni speciale în baza de date.

33. În Sistem se țin în evidență următoarele evenimente:

1) pentru *obiectul informațional „instanță de judecată”*:

a) luarea inițială în evidență, care are loc în momentul creării instanței de judecată sau a înregistrării inițiale;

b) actualizarea datelor asociate instanței de judecată, care are loc în cazul modificării unui atribut din categoria datelor de identificare;

c) eliminarea, care are drept scop trecerea informațiilor asociate instanței de judecată selectate într-o stare specială („exclus din registru”);

2) pentru *obiectul informațional „cerere”*:

a) luarea inițială în evidență, care are loc în momentul înregistrării cererii de chemare în judecată de către instanță, cu atribuirea numărului de înregistrare corespunzător;

b) actualizarea datelor asociate cererii de chemare în judecată (participanți la proces, documente, statute), care are loc în cazul modificării unui atribut din categoria datelor de identificare;

c) scoaterea din evidență și arhivarea, care are loc în cazul schimbării statutului cererii de chemare în judecată în „arhivat”;

3) pentru categoria de *obiecte informaționale „dosar”*:

a) luarea inițială în evidență, care are loc în momentul înregistrării dosarului de către instanța de judecată, cu atribuirea numărului de înregistrare corespunzător;

b) actualizarea datelor asociate dosarului (participanți la proces, documente, statute), care are loc în cazul modificării unui atribut din categoria datelor de identificare;

c) scoaterea din evidență și arhivarea, care are loc în cazul schimbării statutului dosarului în „arhivat”;

4) pentru categoria de *obiecte informaționale „participant la proces”*:

a) luarea inițială în evidență, care are loc în momentul înregistrării cererii de chemare în judecată sau a dosarului de către instanța de judecată;

b) actualizarea datelor asociate participantului (calitatea procesuală, adresa, genul, studiile, statutul ocupațional etc.), care are loc în cazul modificării unui atribut din categoria datelor de identificare;

c) eliminarea, care are drept scop trecerea informațiilor asociate participantului la proces selectat într-o stare specială („exclus din registru”), eveniment care este documentat de Sistem;

5) pentru *obiectul informațional „încheiere judecătorească”*:

a) luarea inițială în evidență, care are loc în momentul emiterii încheierii judecătorești în cadrul examinării cererii de chemare în judecată sau a dosarului de către instanța de judecată;

b) actualizarea datelor asociate încheierii judecătorești, care are loc în cazul modificării unui atribut din categoria datelor de identificare;

c) scoaterea din evidență și arhivarea încheierii judecătorești, care are loc în cazul schimbării statutului cererii de chemare în judecată sau a dosarului în „arhivat”;

d) eliminarea, care are drept scop trecerea informațiilor asociate încheierii judecătorești selectate într-o stare specială („exclus din registru”), eveniment care este documentat de Sistem;

6) pentru *obiectul informațional „hotărîre judecătorească”*:

a) luarea inițială în evidență, care are loc în momentul emiterii hotărârii judecătorești în cadrul examinării dosarului de către instanța de judecată;

b) actualizarea datelor asociate hotărârii judecătorești, care are loc în cazul modificării unui atribut din categoria datelor de identificare;

c) scoaterea din evidență și arhivarea hotărârii judecătorești, care are loc în cazul schimbării statutului dosarului în „arhivat”;

d) eliminarea, care are drept scop trecerea informațiilor asociate hotărârii judecătorești selectate într-o stare specială („exclus din registru”), eveniment care este documentat de Sistem;

7) pentru *obiectul informațional* „decizie judecătorească”:

a) luarea inițială în evidență, care are loc în momentul emiterii deciziei judecătorești în cadrul examinării dosarului de către instanța de apel și recurs;

b) actualizarea datelor asociate deciziei judecătorești, care are loc în cazul modificării unui atribut din categoria datelor de identificare;

c) scoaterea din evidență și arhivarea deciziei judecătorești, care are loc în cazul schimbării statutului a dosarului în „arhivat”;

d) eliminarea, care are drept scop trecerea informațiilor asociate deciziei judecătorești selectate într-o stare specială („exclus din registru”), eveniment care este documentat de Sistem.

Secțiunea a 3-a. Datele Sistemului

34. Datele Sistemului reprezintă totalitatea atributelor obiectului informațional și includ informații privind cauza judiciară:

1) numărul de identificare al dosarului;

2) tipul dosarului;

3) date privind participatii la proces persoane juridice, care pot avea calitatea procesuală de: reclamant, pârît, creditor, debitor, petiționar, coreclamant, copârît, parte alăturată, reprezentant, reprezentant legal, martor, procuror, autoritate publică, avocat, expert, specialist, translator, revizuent, non-participant, interpret, revizuent-procuror, revizuent-participant, intervenient principal, intervenient accesoriu, persoană interesată, inculpat, victimă, parte vătămată, parte civilă, parte civilmente responsabilă, condamnat, contravenient, agent constator, apelant, recurent, intimat. Acestea includ:

a) numărul de identificare de stat IDNO;

b) denumirea;

c) adresa poștală și electronică de la sediul persoanei juridice;

4) date privind participatii la proces persoane fizice; care pot avea calitatea procesuală de: reclamant, pârît, creditor, debitor, petiționar, coreclamant, copârît, parte alăturată, reprezentant, reprezentant legal, martor, procuror, autoritate publică, avocat, expert, specialist, translator, revizuent, non-participant, interpret, revizuent-procuror, revizuent-participant, intervenient principal, intervenient accesoriu, persoană interesată, inculpat, victimă, parte vătămată, parte civilă, parte civilmente responsabilă, condamnat, contravenient, agent constator, apelant, recurent, intimat etc. Acestea includ:

- a) numărul de identificare de stat (IDNP);
- b) numele;
- c) prenumele;
- d) adresa poștală și electronică, dacă aceasta există;
- 5) obiectul dosarului;
- 6) denumirile documentelor parvenite;
- 7) statutul dosarului;
- 8) acțiunile și actele judiciare;
- 9) datele ședințelor de judecată.

Secțiunea a 4-a. Clasificatoarele Sistemului

35. Pentru a asigura veridicitatea și reducerea volumului informației stocate în Sistem, se utilizează clasificatoarele și nomenclatoarele, divizate în trei categorii:

- 1) internaționale: CV – clasificatorul valutelor;
- 2) naționale:
 - a) CUATM – clasificatorul unităților administrativ-teritoriale ale Republicii Moldova;
 - b) TD – tipul dosarului;
 - c) CD – categoria dosarului;
 - d) sub-CD – subcategoria dosarului;
 - e) ID – indicele dosarului;
 - f) CP – calitatea procesuală;
 - g) PE – procedura examinării;
 - h) GN – genul;
 - i) MSI – mediul săvârșirii infracțiunii;
 - j) SO – statutul ocupațional;
 - k) ST – studiile;
 - l) IJ – lista instanțelor de judecată;
 - m) SC – scutiri;
 - n) MAA – măsurile de asigurare a acțiunii;
 - o) EJ – executorii judecătorești;
- 3) interne:
 - a) SD – statutul dosarului;
 - b) RS – rezultatele ședințelor;
 - c) US – utilizatorii/rolurile în Sistem.

Secțiunea a 5-a. Interacțiunea Sistemului cu alte resurse informaționale automatizate

36. Pentru formarea corectă a resursei informaționale, se asigură interacțiunea și schimbul de date cu următoarele resurse informaționale automatizate:

1) Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al populației”, care acordă acces la datele privind persoanele fizice;

2) Serviciul Guvernamental de Plăți Electronice „MPay”, care este parte componentă a platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud) și reprezintă un mecanism unic de achitare a serviciilor publice, impozitelor, taxelor, amenzilor, majorărilor de întârziere (penalităților) și altor plăți la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor cu ajutorul instrumentelor de plată legal disponibile;

3) Serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură digitală „MSign”, un serviciu reutilizabil, furnizat la nivelul platformei tehnologice comune a Guvernului, care are scopul de a oferi un mecanism integrator, securizat și flexibil pentru diferite soluții de aplicare și verificare a autenticității semnăturii digitale de către utilizatori (inclusiv în contextul utilizării sistemelor informaționale și a serviciilor electronice), oferite de către furnizorii de semnătură digitală în conformitate cu legislația;

4) Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare „MLog”, un serviciu centralizat, reutilizabil, componentă a platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud), care are scopul de a oferi un mecanism securizat și flexibil de jurnalizare și audit, asigurând evidența evenimentelor, în contextul utilizării sistemelor informaționale;

5) Serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului „MPass”, un serviciu reutilizabil, furnizat la nivelul platformei tehnologice comune a Guvernului, care are scopul de a oferi un mecanism integrator, securizat și flexibil de autentificare și control al accesului utilizatorilor în sistemele informaționale, inclusiv serviciile electronice;

6) alte sisteme informaționale automatizate, considerate necesare la momentul implementării și dezvoltării Sistemului.

37. Interacțiunea Sistemului cu resursele informaționale externe este realizată prin intermediul platformei de operabilitate (MConnect), dacă acest fapt este permis tehnologic.

Capitolul VII

Spațiul tehnologic al Sistemului

Secțiunea 1. Dispoziții generale

38. Sistemul este proiectat ca un sistem modular, care asigură posibilitatea dezvoltării sale fără a afecta continuitatea funcționării. Arhitectura Sistemului este concepută după schema-tip a infrastructurii informaționale a sistemului informațional automatizat, în conformitate cu cerințele expuse în Concepția creării infrastructurii informaționale de stat.

39. La nivel conceptual arhitectura Sistemului va respecta cerințele arhitecturii unitare, expuse în Concepția guvernării electronice, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 733 din 28 iunie 2006. În consecință, arhitectura Sistemului va fi construită pe 3 nivele: *nivelul de interfață* – server pentru paginile web cu formularele utilizatorilor și informațiile din baza de date pentru vizualizare și utilizare prin intermediul browserului stației de lucru; *produsul program al nivelului de mijloc* – serverul aplicațiilor; va susține partea client, care deservește interfața BD cu utilizatorii – va transforma cererile utilizatorilor în interpelări SQL, va primi datele de la baza de date și le va prezenta în formă comodă pentru percepție, și *nivelul de jos* – serverul bazei de date.

40. Nodul central unic al infrastructurii Sistemului va fi găzduit de către deținător și va avea destinația asigurării tuturor proceselor, inclusiv stocarea datelor și managementul Sistemului. Componentele distribuite vor reprezenta posturi automatizate de lucru, conectate cu nodul central prin canale de bandă largă securizate.

41. Arhitectura complexului software-hardware, lista produselor software și a mijloacelor tehnice utilizate la crearea infrastructurii informaționale se determină de către elaboratorul Sistemului în comun cu deținătorul tehnic la etapele inițiale și ulterioare de elaborare și implementare a Sistemului.

42. Pentru comunicarea între nivelurile Sistemului se utilizează rețelele de comunicații electronice ale instanțelor judecătorești din Republica Moldova. Rețeaua de comunicații electronice a Sistemului va fi definitivată de elaborator în coordonare cu administratorul, deținătorul tehnic și posesorul Sistemului. Lucrările de dezvoltare și perfecționare a rețelei corporative a Sistemului vor permite:

- 1) perfecționarea rețelei instanțelor judecătorești;
- 2) asigurarea transferului sigur și rapid de date, crearea bazei pentru implementarea tehnologiilor moderne ale informației;
- 3) perfecționarea administrării și gestiunii rețelei;
- 4) asigurarea interacțiunii sistemului informațional cu furnizorii externi de informație și utilizatorii;
- 5) elaborarea unui sistem de back-up, stocare și instalare a sistemelor de tipul: repozitorii informaționale, registre, repozitorii statistice de date, repozitorii de documente electronice.

Secțiunea a 2-a. Platforma tehnologică

43. Platforma tehnologică va trebui:

- 1) să asigure formate unice de prezentare a datelor și protocoale comune de schimb de date;

2) să ofere mecanisme de asigurare a concordanței bazelor de date ale Sistemului cu cele ale sistemelor informaționale ale altor autorități publice. Concordanța trebuie să fie respectată în termeni de clasificatoare, nomenclatoare, completitudine etc.;

3) să pună la dispoziția dezvoltatorilor de software un cadru formal și metodologic propice creării și implementării sistemului de management al securității informaționale.

44. Produsele program și echipamentele sistemului trebuie să satisfacă următoarele cerințe:

- 1) să asigure posibilitatea stocării unor volume mari de informații;
- 2) să asigure posibilitatea extinderii funcționale și a puterii de calcul (extensibilitate și scalabilitate);
- 3) să susțină prelucrarea distribuită a datelor, accesul la resurse atât în rețeaua locală, cât și în Internet;
- 4) să utilizeze un sistem unic de clasificare și codare (unificare);
- 5) să funcționeze pe diferite platforme hardware;
- 6) să asigure fiabilitate înaltă;
- 7) să asigure consistența și completitudinea informației;
- 8) să susțină posibilitatea de modernizare în timpul procesului de exploatare.

Secțiunea a 3-a. Standardele tehnologice

45. Tipurile principale de standarde care vor fi utilizate sînt următoarele:

- 1) standardele datelor;
- 2) standardul metadatelor (ISO 11179);
- 3) standardele schimburilor de informații;
- 4) standardele căutării informațiilor;
- 5) standardele de calitate;
- 6) standardele de securitate;
- 7) standardele de multilingvism.

46. Conformitatea cu aceste standarde va consta în:

- 1) susținerea interfeței browserului public pentru accesare;
- 2) XML ca mijloc principal pentru integrarea datelor;
- 3) utilizarea standardelor Internet și WWW – HTML, TCP/IP, SMTP;
- 4) utilizarea standardelor naționale și internaționale privind calitatea și securitatea.

47. Pentru asigurarea funcțiilor schimbului de informații cu alte sisteme informaționale, inclusiv internaționale, se va implementa standardul SDMX (Statistical Data and Metadata Exchange), standardele legate de XML și serviciile web, propunerile Organizației Internaționale de Standardizare (ISO).

48. La crearea Sistemului și în procesul de funcționare a acestuia, posesorul și deținătorul vor lua în considerare utilizarea resurselor platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud).

Capitolul VIII

Asigurarea securității informației

Secțiunea 1. Modul de asigurare a securității informației

49. Asigurarea securității informației va fi realizată de administratorul și deținătorul tehnic în conformitate cu cerințele standardelor internaționale ISO/IEC 27001-2006 și ISO/IEC 27002-2008 și va sublinia faptul că Sistemul este un produs hard&soft care corespunde în totalitate cerințele utilizatorilor, inclusiv în ceea ce privește securitatea informațională. Pentru garantarea securității la nivelul infrastructurii tehnico-logice va fi implementat auditul securității informaționale.

50. Cererea de motivare a accesului va fi realizată în cadrul unui sistem de control al accesului la resursele Sistemului (de exemplu lucrări, documente și informații), în care este stabilit: cine, pentru cine, în conformitate cu care împuterniciri, care documente, pentru care acțiuni sau care tip de acces poate fi permis și în care condiții, și care presupune determinarea pentru toți utilizatorii Sistemului a resurselor informaționale și program la care au acces pentru operații concrete de accesare (citire, scriere, modificare, ștergere, execuție), folosind resursele tehnice și program de accesare.

51. Semnătura electronică și controlul accesului vor constitui măsurile de control de securitate care vor asigura integritatea, confidențialitatea, disponibilitatea, autenticitatea și nonrepudierea datelor. Aceste servicii se vor baza pe infrastructura cu chei publice și pe setările directoriilor de sistem pentru a gestiona permisiunile utilizatorilor și autorizarea operațiunilor la nivelul aplicațiilor.

52. Personalul instanțelor judecătorești va fi autorizat să lucreze doar cu modulele, documentele, înregistrările sau alte elemente informaționale pentru care are permisiunile necesare. Pentru realizarea acestui deziderat, administratorul Sistemului va gestiona grupele de utilizatori într-un director. Un grup va fi caracterizat de un nume și de un set de permisiuni (desemnând rolurile acelui grup), care vor defini accesul la funcționalitățile sistemului. Fiecare grup va conține o listă de utilizatori, care vor moșteni permisiunile de la grupul din care fac parte.

53. Managementul utilizatorilor și al permisiunilor se va face, la etapa inițială, de către administratorul Sistemului. Ulterior, utilizatorii privilegiați (administratorii locali din cadrul instanțelor judecătorești) vor avea posibilitatea

de a gestiona permisiunile la nivel local, fără necesitatea unei intervenții a administratorului de sistem. La autentificare, sistemul va verifica datele de acces ale utilizatorilor și le va da acces la informația disponibilă.

54. Unele dintre produse, elaborate de personalul instanțelor judecătorești, vor solicita o autentificare adecvată pentru a fi acceptate ca documente oficiale. În acest scop, Sistemul va permite utilizatorilor să semneze documente oficiale cu ajutorul semnăturii digitale. Sistemul de semnătură digitală se va baza pe infrastructura cheilor publice.

55. Personalul instanțelor judecătorești va depinde, într-o mare măsură, de disponibilitatea Sistemului pentru a-și putea îndeplini sarcinile cotidiene. Acest lucru ridică cerințe semnificative față de infrastructura Sistemului, pentru ca aceasta să fie fiabilă la erori de hardware și software. Pentru a preveni aceste probleme, infrastructura va include un set de circuite redundante, care vor consta din noduri de rezervă ce vor prelua încărcătura pe perioada cât sistemul principal se află în proces de mentenanță sau restabilire.

56. Pentru gestiunea riscurilor de securitate va fi implementată o politică generală de securitate. Personalul va trebui instruit în ceea ce privește riscurile de securitate la care pot fi expuși. Politica de securitate va include prevederi referitoare la organizarea auditurilor periodice de securitate pentru a verifica politica și conformitatea cu regulile de securitate, precum și a stabili domeniile care necesită îmbunătățiri.

57. Sistemul va duce evidența unor date, documente și înregistrări extrem de importante, iar păstrarea lor este o cerință obligatorie a Sistemului. Pentru acest lucru vor fi asigurate copii de rezervă, conform celor mai bune practici.

58. Sistemul de securitate a infrastructurii va fi un serviciu ce va asigura integritatea și disponibilitatea sistemelor hardware și software. Aceste servicii vor fi desemnate pentru a corecta erorile din componentele hardware și software și vor include soluțiile antivirus, de actualizare a produselor software, de conformare la politicile de licențiere.

59. Actualizarea periodică și ordonată a sistemelor IT este o cerință de bază pentru orice organizație care folosește un sistem informațional. Obiectivele serviciului de actualizare a produselor software vor include:

- 1) instalarea ultimelor actualizări critice și de securitate pe stațiile de lucru și serverele instanțelor de judecată;
- 2) funcționarea în siguranță a infrastructurii de actualizare și instalarea securizată a actualizărilor;
- 3) existența unui singur punct de aprobare a administrării actualizărilor și descărcarea lor pe de Internet.

Securitatea transportului de date va fi asigurată de către deținătorul Sistemului.

Secțiunea a 2-a. Fiabilitatea Sistemului

60. Vor fi luate măsuri pentru a asigura protecția împotriva unor eventuale atacuri asupra Sistemului prin:

- 1) utilizarea proprietăților sistemului de fișiere;
- 2) controlul variabilelor de mediu;
- 3) utilizarea unor variabile externe;
- 4) utilizarea autentificării anonime la deschiderea unei sesiuni;
- 5) determinarea identificatorului unei sesiuni;
- 6) utilizarea unor posibilități suplimentare de autentificare;
- 7) utilizarea procesării incorecte a erorilor;
- 8) utilizarea unor delimitatori ai instrucțiunilor în datele de intrare;
- 9) introducerea instrucțiunilor utilizând delimitatori.

61. Pentru contracararea încercărilor de atac vor fi folosite următoarele acțiuni:

- 1) organizarea adecvată a procedurilor de modificare a resurselor de program;
- 2) organizarea adecvată a procedurilor de implementare/actualizare a resurselor de program;
- 3) respectarea cerințelor privind licențierea și patentarea;
- 4) utilizarea actualizărilor pentru resursele de program;
- 5) evidența erorilor resurselor de program.

62. Vor fi aplicate mecanisme necesare pentru asigurarea securității informaționale a Sistemului în conformitate cu legislația în vigoare și cu cele mai bune practici în domeniu.

63. În procesul de gestionare a Sistemului se va asigura securitatea datelor cu caracter personal, în conformitate cu Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, precum și cu Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010.

64. Securitatea informațională se menține pe parcursul întregului ciclu de viață al Sistemului și se perfecționează continuu pentru prevenirea noilor pericole.

Capitolul IX

Impactul generat, elaborarea și implementarea

65. Prezentul Concept este viziunea privind componentele hardware și software, precum și privind posibilitățile viitoare ale Sistemului. Recomandările principale, expuse în cadrul documentului, oferă beneficii care depășesc evident potențialele implicații negative. O succintă listă a acestor beneficii include:

1) alinierea la experiența națională și internațională în domeniu. Pe plan internațional, guvernele, în special în UE și SUA, au finanțat cercetarea și dezvoltarea unor sisteme similare. Experiența aceasta este documentată și publicată sub formă de standarde, ghiduri, bune practice sau modele de referință. Sistemul se va baza pe această experiență;

2) utilizarea standardelor deschise. Standardele deschise, inclusiv standardul SDMX, utilizate pentru comunicarea, prezentarea și păstrarea informației vor asigura continuitatea activității instanțelor judecătorești. Standardele deschise garantează prezența unui număr suficient de specificații care permit gestionarea documentelor și înregistrărilor pe termen lung și asigură independența sistemului de produse software patentate sau formate închise;

3) alinierea la standardele și infrastructura Internetului. Internetul oferă o platformă ieftină și extensibilă pe baza căreia se pot dezvolta servicii ce reduc costurile de mentenanță, operaționale, de instruire și de extindere. Cu toate acestea, Internetul nu poate fi considerat un mediu sigur din punctul de vedere al securității informaționale, ceea ce adaugă aspecte precum disponibilitatea sistemului sau siguranța comunicațiilor. Ambele probleme pot fi soluționate la etapa de proiectare a Sistemului. Integrarea serviciilor moderne (email-ul, mesageria, VoIP) vor îmbunătăți comunicarea, atât pe plan intern, cât și cu subdiviziunile externe. Natura integrată a acestor servicii va reduce, de asemenea, riscul scurgerii informațiilor confidențiale în exterior;

4) utilizarea browserului web ca instrument de acces la servicii oferă utilizatorilor o cale clară și uniformă pentru realizarea sarcinilor cotidiene, ce va reduce timpul pentru training și suport, indiferent de locație. Acest fapt va asigura actualizarea permanentă a Sistemului și un nivel înalt de integrare cu alte resurse informaționale;

5) utilizarea infrastructurii cheii publice (semnătura electronică) oferă oportunitatea de a renunța definitiv la folosirea documentelor pe suport de hârtie pentru operațiile interne. Documentele și înregistrările vor fi autentificate prin semnătura electronică, ceea ce va elimina necesitatea hârtiei. Sistemul va oferi posibilitatea de a primi și expedia documente și înregistrări semnate electronic între organismele care cooperează cu instanțele de judecată atunci când aceste organisme vor avea infrastructura necesară. Acest lucru va elimina necesitatea lucrului cu copii ale documentelor originale, primite prin fax sau email.

Semnătura electronică este disponibilă pe larg pentru asigurarea autenticității schimburilor informale, atât interne, cât și externe. De asemenea, oferă posibilitatea de a cripta comunicațiile interne sau confidențiale.

66. În concluzie, implementarea Sistemului va conduce la îmbunătățirea procesului de gestionare a cauzelor, va asigura date veridice, calitative, complexe, accesibile unui cerc extins de utilizatori. Efectul elaborării și

implementării Sistemului va putea fi observat începând cu etapa introducerii în exploatare experimentală, deși impactul complet se va manifesta în întregime pe parcurs.

67. Implementarea Sistemului va conduce la îmbunătățirea procesului de elaborare și implementare a dosarului electronic accesibil unui cerc extins de utilizatori. Având în vedere complexitatea Sistemului, implementarea acestuia va fi efectuată pe etape, în funcție de mijloacele financiare disponibile.

68. Neimplementarea Sistemului poate avea un impact negativ substanțial, determinat de calitatea și cantitatea insuficientă a informației juridice. Aceasta poate genera efecte negative sociale și de altă natură, conducând la nemulțumiri în societate.

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărîrii Guvernului
cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional judiciar

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional judiciar a fost elaborat de către Ministerul Justiției în vederea realizării Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016.

Promovarea prezentului proiect are drept scop automatizarea și facilitarea procedurilor manuale de lucru din cadrul instanțelor de judecată de toate nivelele.

La elaborarea proiectului a fost luată în considerație **Recomandarea nr. 6 a Curții de Conturi în Hotărîrea nr.28 din 24.05.2013 privind Raportul auditului tehnologiilor informaționale cu elemente de performanță**, precum și **recomandarea Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor de a elabora o concepție nouă**, or, concepția inițială a Sistemului informațional judecătoresc, elaborată în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 32 din 11 ianuarie 2007 pentru aprobarea Programului de acțiuni privind implementarea Planului Preliminar de Țară al Republicii Moldova în cadrul Programului SUA "Provocările Mileniului" și Hotărîrea Guvernului nr. 776 din 3 iulie 2012 cu privire la aprobarea Concepției Sistemului informațional judiciar pentru anii 2007-2008, au fost abrogate prin Hotărîrea Guvernului nr. 796 din 25.10.2012, lipsind baza juridică de instituire și existență a Sistemului informațional menționat.

Principalele obiective ale proiectului sunt:

- eficientizarea procedurilor judiciare;
- creșterea gradului de transparență a instanțelor de judecată;
- securizarea informațiilor cu accesibilitate limitată;
- fortificarea capacității sistemului judecătoresc de a preveni și combate corupția;
- asigurarea repartizării automate aleatorii a dosarelor în instanță;
- asigurarea depersonalizării automate a actelor procesuale publicate;
- eliminarea posibilităților de manipulare la repartizarea dosarelor și a intervențiilor neautorizate asupra datelor din dosare.

Menționăm că, la elaborarea proiectului s-a ținut cont de **prevederile Ordinului MTIC nr. 78 din 1 iunie 2006 cu privire la aprobarea reglementării tehnice "Procese ciclului de viață al software-ului" RT 38370656 - 002:2006.**

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Sistemul informațional judiciar (în continuare – SIJ) este un sistem unic de documentare automatizată, evidență și control a activității de gestionare electronică a dosarelor și altor materiale procesuale emise de instanțele naționale de judecată sau parvenite spre examinare în cadrul acestora. SIJ reprezintă totalitatea mijloacelor software, hardware, informaționale, organizaționale, a sistemelor de transmitere a datelor, tehnologiilor de utilizare a lor, normelor de drept și infrastructurii, destinate pentru susținerea informațională a activității instanțelor judecătorești. Ca rezultat al funcționării SIJ, se formează resursa informațională unică a tuturor instanțelor judecătorești.

Principalele prevederi înserate în proiect vizează:

1. Dispoziții generale despre SIJ, care includ scopuri, obiective, principii specifice, cât și cadrul juridic relevant în domeniu;
2. Identificarea spațiului funcțional al SIJ;

Astfel, funcția de bază a SIJ constă în crearea bazei de date care constă din evidența primară, actualizarea și arhivarea datelor reflectate pe portalul web al instanțelor de judecată, modulul de distribuire a cererilor/dosarelor (PIGD), Soluția Informatică e-Dosar Judiciar, Soluția

Informatică de Înregistrare Audio a Ședințelor de Judecată. Spațiul funcțional descrie și contururile funcționale specifice ale fiecărui obiect informațional sau categorie de obiecte informaționale configurate în SIJ.

3. Descrierea clară a structurii organizaționale a SIJ, fiind identificați/definiți toți participanții, inclusiv atribuțiile funcționale ale acestora;

4. Stabilirea documentelor de intrare și ieșire ale sistemului;

5. Stabilirea spațiului informațional al SIJ, fiind definite obiectele informaționale proprietățile acestora, modul de identificare, atributele obiectelor informaționale, scenariile asociate obiectelor informaționale și categoriilor de obiecte informaționale, datele sistemului, clasificatoare, interacțiunea cu alte resurse informaționale automatizate;

6. Reglementarea etapelor, metodelor de asigurare și componentelor securității informaționale, în vederea asigurării nivelului necesar de integritate, confidențialitate și accesibilitate a resurselor informaționale.

Drept urmare, în contextul administrării centralizate, pentru fiecare structură organizatorică urmează a fi asigurată protecția informației și infrastructurii în cazul conectării la rețele externe, protecția antivirus, protecția serviciilor sistemului, protecția informației în procesul interacțiunii dintre rețele, protecția fluxului de date, asigurarea securității mediului software, rezervarea serverelor și a datelor importante, autentificarea utilizatorilor, auditul.

Printre avantajele ce vor fi resimțite nemijlocit de către sistemul judecătoresc ca urmare a implementării prezentului proiect sunt:

- Simplificarea lucrului specialiștilor secțiilor de evidență și documentare procesuală;
- asigurarea accesului la registru conform gradului de acces stabilit;
- stocarea informației pe suport electronic cu grad de securitate înalt;
- reducerea timpului pentru găsirea documentelor;
- bază de date centralizată la nivelul instanțelor;
- repartizarea automată aleatorie a dosarelor în cadrul instanțelor;
- formarea automată a rapoartelor statistice;
- operativitatea în obținerea datelor statistice etc.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prezentului proiect în sensul creării Sistemului informațional judiciar **nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare de la bugetul de stat**, dat fiind faptul că Sistemul respectiv a fost creat cu suportul Programului SUA "Provocările Mileniului" și ulterior dezvoltat cu suportul *Programului USAID de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept în Moldova (ROLISP)*.

Implementarea proiectului în sensul dezvoltării și menținerii funcționalității Sistemului se va realiza din contul și în limita bugetului de stat, expus deja în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2014-2016, precum și din alte surse în conformitate cu legislația în vigoare.

Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare

Implementarea Sistemului informațional judiciar, nu necesită operarea de modificări în legislație.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la directoriul *Transparența decizională*, secțiunea *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Urmare a multitudinii și complexității propunerilor primite în procesul de avizare și consultare publică, pentru a definitiva proiectul prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 166 din 19.02.2016 a fost constituit grupul de lucru (Ministerul Tehnologiei Informației și

Comunicațiilor, Centrul de Telecomunicații Speciale, Ministerul Justiției, Agenția de administrare a instanțelor judecătorești).

În procesul de avizare au fost recepționate avize de la: Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Au prezentat lipsă de obiecții, susținând proiectul: Curtea de Apel Comrat, Curtea de Apel Bălți, Curtea de Apel Chișinău, Judecătoria Sîngerei, Judecătoria Hîncești, Judecătoria Cahul, Judecătoria Militară, Judecătoria Briceni, Judecătoria Șoldănești, Judecătoria Bălți, Judecătoria Strășeni, Judecătoria Edineț, Judecătoria Taraclia.

Menționăm că nu au fost recepționate avizele de la: Ministerul Finanțelor, Centrul de guvernare Electronică, Cancelaria de Stat, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea Supremă de Justiție și unele judecătorii.

Viceministru

Nicolae EȘANU